

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
– sklop 1: Temeljne pravine

PRISTOPNA POGAJANJA

Ukrajina

SKUPNO STALIŠČE EU

(na podlagi pogajalskega stališča Ukrajine AD 16/26 CONF-UA 1)

Pogajalski sklop: 1

Temeljne prvine

Kar vključuje področji Delovanje demokratičnih institucij in Reforma javne uprave, poglavji 23 – Sodstvo in temeljne pravice in 24 – Pravica, svoboda in varnost, področje Gospodarska merila ter poglavja 5 – Javna naročila, 18 – Statistika in 32 – Finančni nadzor

---

To stališče Evropske unije temelji na njenem splošnem stališču za pristopno konferenco z Ukrajino AD 9/24 CONF-UA 2 in zanj veljajo pogajalska načela, ki jih je ta pristopna konferenca potrdila, in sicer:

- kakršno koli mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Ukrajina ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih;
- dogovori, doseženi med pogajanjmi o posameznih poglavjih, tudi delni, se ne morejo šteti kot dokončni, dokler ni dosežen splošni dogovor o vseh poglavjih;
- za to stališče veljajo tudi zahteve iz točk 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 in 52 pogajalskega okvira.

EU spodbuja Ukrajino, naj nadaljuje proces usklajevanja s pravnim redom EU ter ta pravni red dejansko izvaja in uveljavlja. Prav tako naj že pred pristopom na splošno oblikuje politike in instrumente, ki bodo čim bližji politikam in instrumentom EU.

EU ugotavlja, da Ukrajina v svojem stališču (AD 16/26 CONF UA/1) sprejema pravni red EU iz sklopa 1, kakršen je v veljavi na dan 3. junija 2026, in izjavlja, da bo do datuma pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje.

1. Delovanje demokratičnih institucij

EU ugotavlja, da je Ukrajina v svojem ustavnem redu postavila temelje **demokratične države**, in jo poziva, naj kljub omejitvam zaradi vojnega stanja zagotovi nadaljnje utrjevanje demokracije. EU ugotavlja, da pravni in institucionalni okvir prispeva k organizaciji demokratičnih volitev. EU poziva Ukrajino, naj izboljša pravni okvir v skladu s priporočili OVSE/ODIHR, zakonodajo EU ter mednarodnimi in evropskimi standardi. EU pozdravlja stalna prizadevanja Ukrajine za krepitev odpornosti na dezinformacije in tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje (FIMI) med volitvami. EU poziva Ukrajino, naj še naprej krepí pregledno, pluralistično in neodvisno medijsko okolje, tudi s ponovno oceno in postopno odpravo „televizijskega maratona“ (*TV marathon*). Odpraviti je treba pomanjkljivosti pri preprečevanju nezakonitih kampanj in financiranja strank ter zagotoviti večjo preglednost in učinkovit nadzor, in sicer z zagotovitvijo večje skladnosti s predpisi o financiranju kampanj in strank ter preverjanja tega financiranja, racionaliziranimi in okrepljenimi nadzornimi funkcijami, odvračilnimi sankcijami in odpravo vrzeli, kar zadeva kršitve s strani tretjih donatorjev.

EU ugotavlja, da ukrajinski parlament še naprej opravlja svojo vlogo, čeprav je njegov nadzor nad izvršilno oblastjo trenutno omejen. EU poudarja, da bi morala Ukrajina še izboljšati splošno preglednost, kakovost in učinkovitost zakonodajnega postopka, tudi v času vojnega stanja. EU nadalje ugotavlja, da bi moral parlament vzpostaviti tudi trden okvir za integriteto, vključno s kodeksom ravnanja za poslance in učinkovitim spremljanjem omejitev po prenehanju opravljanja funkcij.

EU poudarja, da je pravni, regulativni in institucionalni okvir za **organizacije civilne družbe** na splošno vzpostavljen, vendar so potrebne izboljšave za zagotovitev ugodnega okolja za civilno družbo, predvsem za okrepitev mehanizmov za zaščito organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic pred grožnjami in neupravičenim pritiskom, tudi z uskladitvijo s pravnim redom EU na področju tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. EU poudarja, da mora Ukrajina zagotoviti učinkovite mehanizme za sodelovanje med državo in organizacijami civilne družbe, vključno s smiselnim posvetovanjem s civilno družbo o zakonodajnih in političnih pobudah.

2. Reforma javne uprave

EU ugotavlja, da je ukrajinski **strateški okvir** za reformo javne uprave delno usklajen z evropskimi standardi. EU ugotavlja tudi, da so mehanizmi upravljanja in usklajevanja za njegovo izvajanje dobro uveljavljeni. EU poudarja, da bi bilo treba za pospešitev reform okrepiti zmogljivost javne uprave, zagotoviti pa je treba tudi finančno vzdržnost reform.

EU ugotavlja, da je Ukrajina glede **razvoja in usklajevanja politik** delno usklajena z evropskimi standardi. EU poudarja, da mora Ukrajina nadgraditi svoj regulativni okvir in izboljšati standarde za z dokazi podprto oblikovanje politik in pripravo zakonodaje ter zagotoviti učinkovito in vključujoče javno posvetovanje.

EU ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena z evropskimi standardi glede **upravljanja javnih storitev in človeških virov**. EU poziva Ukrajino, naj svoj regulativni okvir javne uprave nadalje uskladi z načeli nagrajevanja dosežkov, preglednosti in integritete pri izbirnih postopkih in postopkih zaposlovanja. Ponovno bi bilo treba vzpostaviti pregledno in konkurenčno zaposlovanje na podlagi dosežkov v javni upravi in ga dodatno izboljšati, pri tem pa ustrezno upoštevati varnostne razmere. EU poudarja, da je treba zbirati in spremljati podatke o razlogih za odpuščanje ter številu in kategorijah pogodb o zaposlitvi za določen čas, da bi preprečili zlorabe. EU opozarja, da je treba dokončati reformo plačnega sistema javnih uslužbencev na podlagi razvrstitve delovnih mest, da se zagotovi pregleden, konkurenčen in pravičen plačni sistem. EU poudarja, da bi morala digitalizacija upravljanja človeških virov napredovati in se širiti v vseh organih javne uprave.

EU ugotavlja, da je ukrajinski **organizacijski sistem in sistem odgovornosti** delno usklajen z evropskimi standardi. EU poziva Ukrajino, naj izboljša notranjo organizacijo ministrstev ter mehanizme za spremljanje odgovornosti in uspešnosti med nadzornimi in podrejenimi organi. EU nadalje poziva Ukrajino, naj uskladi svojo zakonodajo z zakonom o upravnem postopku in zagotovi, da se za uporabo tega zakona ne uvedejo neupravičene izjeme. EU poudarja, da bi bilo treba zagotoviti celovito izvajanje zakona o upravnih postopkih in njegovo spremljanje. EU Ukrajino poziva tudi, naj doseže nadaljnji napredek pri reformi decentralizacije.

EU ugotavlja, da je ukrajinski sistem **zagotavljanja storitev** zelo usklajen z evropskimi standardi. EU poziva Ukrajino, naj še naprej razvija mrežo upravnih storitvenih centrov, da bi invalidom in osebam s posebnimi potrebami zagotovila lažji dostop. EU poziva Ukrajino, naj zagotovi nadaljnje usklajevanje zakonodaje s pravnim redom EU na tem področju.

EU ugotavlja, da ima Ukrajina vzpostavljen dobro uveljavljen pravni in institucionalni okvir za **upravljanje javnih financ**. EU poudarja, da bi bilo za Ukrajino pomembno nadaljnje izboljšanje izvajanja zakonodaje. EU poziva Ukrajino, naj dodatno izboljša srednjeročni proračunski okvir in kakovost javnofinančnih odhodkov, predvsem z izboljšanjem metodologije za preglede porabe in izvajanjem letnih pregledov porabe državnega proračuna. EU poziva Ukrajino, naj okrepi spremljanje fiskalnih tveganj, predvsem z izboljšanjem metodologije za ocenjevanje fiskalnih tveganj, povezanih z javnimi naložbami, podjetji v državni lasti in lokalnimi proračuni. EU poziva Ukrajino, naj še naprej krepí upravljanje javnih naložb v skladu s časovnim načrtom reform upravljanja javnih naložb in spremljajočim akcijskim načrtom. EU spodbuja Ukrajino, naj okrepi preglednost in nadzor nad proračunskim postopkom, predvsem z zagotavljanjem pravočasne in redne javne dostopnosti fiskalnih podatkov za vse podsektorje sektorja država, razširitvijo obsega srednjeročnega proračunskega načrtovanja na sektor država in ustanovitvijo neodvisne fiskalne institucije.

3. Poglavje 23 – Pravosodje in temeljne pravice

EU poudarja, da ukrajinski zakonodajni in institucionalni okvir pri **delovanju sodstva** še ni povsem usklajen s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi. EU je seznanjena z načrtom Ukrajine, da dodatno okrepi neodvisnost in zmogljivost svojih pravosodnih in tožilskih upravnih organov, zagotovi izbor njunih članov na podlagi dosežkov, racionalizira svoje pravosodno upravljanje, izboljša upravljanje in kadrovska sredstva sodišč, utrdi odgovornost in integriteto na vseh ravneh ter zagotovi dostopnost in kakovost pravosodja in njegovo učinkovito izvajanje v skladu s pravnim redom EU in evropskimi standardi.

EU pozdravlja napredek Ukrajine pri spodbujanju **neodvisnosti in nepristranskosti** sodstva. EU pozdravlja načrte Ukrajine za nadaljnjo krepitev odpornosti pravosodnih institucij na primere notranjega in zunanjega vmešavanja. EU je zaskrbljena zaradi nedavnih dogodkov, ki bi lahko ogrozili napredek pri reformi pravosodja, zlasti zamude pri imenovanju kandidatov v nedavno ponovno vzpostavljene institucije. Ukrajina mora v prihodnje dodatno okrepiti neodvisnost, integriteto, status in zmogljivosti pravosodnih in tožilskih upravnih ter avtonomnih organov, poleg tega pa optimizirati pravosodno upravljanje in sistem upravljanja sodišč ter tožilsko službo. EU je seznanjena z zavezo Ukrajine, da bo zagotovila sistem naključnega dodeljevanja zadev v tožilstvu na podlagi jasnih in objektivnih meril ter nadalje izboljšala tak sistem na sodiščih. EU poudarja, kako pomembna so dosledna prizadevanja Ukrajine za krepitev neodvisnosti sodnikov splošnih sodišč, vrhovnega sodišča in ustavnega sodišča, tožilcev in državne pravosodne uprave, vključno s standardi, ki temeljijo na visoki integriteti, preglednosti in dosežkih, v postopkih izbora in imenovanja ter njihovim nadaljnjim izboljšanjem. V ta namen EU poudarja pomen smiselnega začasnega sodelovanja neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji, v sedanjih in prihodnjih izbirnih postopkih. Ukrajina mora depolitizirati položaj generalnega državnega tožilca, tudi z bolj objektivnimi in preglednimi postopki za izbor in razrešitev, ki bodo temeljili na dosežkih, ob upoštevanju evropskih standardov. Ukrajina bi morala izboljšati tudi sistem za izločitev sodnikov, da bi ga uskladila z evropskimi standardi.

EU ugotavlja, da je Ukrajina znatno okrepila svoj pravni in institucionalni okvir o **odgovornosti**. EU z zadovoljstvom ugotavlja, da Ukrajina še naprej dobro izvaja postopek preverjanja sodnikov in potrjevanje tožilcev. Da bi dosegli oprijemljive rezultate, pa je treba povečati hitrost preverjanja in potrjevanja. EU poudarja, da mora Ukrajina še naprej krepiti ukrepe za preprečevanje korupcije v sodstvu, predvsem z izboljšanim sistemom izjav o integriteti in preverjanj za sodnike. EU ugotavlja tudi, da je treba še izboljšati disciplinski okvir za sodnike in tožilce, vključno z odpravo zaostankov v disciplinskih zadevah, okrepitvijo disciplinskih ukrepov in njihovega izvrševanja ter okrepitvijo generalnega inšpektorata v okviru tožilstva.

EU je seznanjena s prizadevanji Ukrajine za izboljšanje **kakovosti** pravosodja, tudi z izboljšanim pravnim in institucionalnim okvirom za izbor sodnikov in tožilcev, vendar je treba še vedno rešiti vprašanje hudega pomanjkanja sodnikov in podpornega osebja. Pomanjkanje finančnih in človeških virov negativno vpliva na kakovost in učinkovitost pravosodnega sistema. Uvesti je treba učinkovit sistem rednega ocenjevanja uspešnosti sodnikov in tožilcev, ki bo temeljil na jasnih in objektivnih merilih. EU poziva Ukrajino, naj izboljša **učinkovitost** pravosodnega sistema s poudarkom na obravnavanju sodnih zaostankov in pomanjkanja enotnosti sodne prakse ter doseže napredek pri digitalizaciji sistema. EU poudarja pomen hitre ustanovitve in celovitega delovanja novega upravnega sodišča za obravnavo zadev proti nacionalnim državnim agencijam po verodostojnem izbirnem postopku ob smiselnem sodelovanju neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji. EU nadalje poudarja, da je treba reformirati odvetniško zbornico in nacionalno šolo za sodnike, kar vključuje smiselno sodelovanje neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji, uskladiti usposabljanje sodnikov in tožilcev z evropskimi standardi, vključno z uvedbo preglednega in na dosežkih temelječega izbirnega postopka za nacionalno šolo za sodnike ter posodobitvijo njenih učnih načrtov in metod poučevanja, ocenjevanja potreb in evalvacije, ter pospešiti reformo pravnega izobraževanja, tudi z institucionalno ločitvijo pravnega izobraževanja in usposabljanja organov odkrivanja in pregona. Ukrajina bi morala tudi izboljšati zakonodajo o postopku ustavnega sodišča ob upoštevanju priporočil Beneške komisije, sprejeti systemske ukrepe za izboljšanje izvrševanja odločb nacionalnih sodišč in Evropskega sodišča za človekove pravice, vključno z revizijo zakonodajnih moratorijev in zagotavljanjem ustreznega zbiranja podatkov o izvrševanju, ter razširiti alternativno reševanje sporov in nadalje razvijati sistem brezplačne pravne pomoči.

EU poudarja, da mora Ukrajina doseči oprijemljiv napredek v boju proti nekaznovanju najhujših mednarodnih kaznivih dejanj na nacionalni ravni, zlasti z nadaljnjim prenosom določb Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča v ukrajinski pravni sistem in zagotavljanjem trajnega napredka pri doseganju dobrih rezultatov v domačih preiskavah, pregonu in obsodbah najhujših mednarodnih kaznivih dejanj.

EU ugotavlja, da je bil ukrajinski zakonodajni in institucionalni okvir za **boj proti korupciji** postopoma izboljšan in je delno usklajen s pravnim redom EU. EU poudarja, da so potrebne nadaljnje znatne izboljšave tako v smislu preventivnih kot represivnih ukrepov. EU odločno poudarja, da je treba neodvisnost in učinkovitost specializiranih protikorupcijskih institucij in drugih ustreznih institucij zagotoviti z nadaljnjo krepitvijo njihovih zmogljivosti in mandatov. EU nadalje poudarja, da mora Ukrajina razširiti pristojnost ukrajinskega nacionalnega protikorupcijskega urada, da bodo zajeti vsi javni položaji z visokim tveganjem, vključno z vodstvom urada predsednika, vodji regionalnih uprav itd., ter specializiranemu protikorupcijskemu tožilstvu (SAPO) zagotoviti operativne zmogljivosti in podeliti potrebna pooblastila za začetek kazenskega postopka zoper poslance brez odobritve generalnega državnega tožilca. EU poziva Ukrajino, naj dodatno okrepi okvir za preprečevanje korupcije na centralni in lokalni ravni, tudi s ciljno usmerjenimi protikorupcijskimi ukrepi. EU nadalje poziva Ukrajino, naj kontinuirano izvaja protikorupcijski okvir politike, z vključevanjem protikorupcijske politike, namenskih ocen in ukrepov glede na okoliščine, namenjene najranljivejšim sektorjem, kot so sodstvo, odkrivanje in pregon, javna naročila (predvsem za obrambo), podjetja v državni lasti, infrastruktura, carina in obdavčitev, gradbeništvo in gospodarjenje z zemljišči, naravni viri in pridobivanje materialov, ter izobraževanja. EU poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti upravljanju virov – tudi iz EU –, ki zadevajo mednarodno pomoč in obnovo, povezani z vojno. Kar zadeva izvrševanje, EU poudarja tudi, da mora Ukrajina doseči nadaljnji napredek pri odpravljanju nekaznovanja in sistemskih vzorcev korupcije na centralni in lokalni ravni, za kar bodo potrebni ustrezni viri ter trdni in celostni pristopi, ki bodo temeljili na resnični politični zavezanosti in dolgoročni strateški viziji. EU opozarja, da je za to potreben znaten napredek pri doseganju zanesljivih rezultatov pri preiskavah, pregonu in obsodbah v primerih korupcije, predvsem pravnomočnih obsodbah na visoki ravni. EU opozarja na zavezo Ukrajine, da bo razveljavila samodejno zaprtje odmevnih protikorupcijskih primerov po izteku rokov za predhodno preiskavo, in poudarja, da bi bilo treba to odpraviti za vse primere in da bi bilo treba obstoječe roke pregledati, da se zagotovijo učinkovite preiskave.

EU ugotavlja, da ukrajinski pravni in institucionalni okvir še ni povsem usklajen s pravnim redom EU in evropskimi standardi na področju **temeljnih pravic**, ter poudarja, da je treba okrepiti izvajanje, da se vsem zagotovi uživanje temeljnih pravic v praksi, vključno s krepitvijo zmogljivosti neodvisnosti organov za človekove pravice.

EU ugotavlja, da je na področju preprečevanja mučenja in nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ter **zaporniškega sistema** pravni in institucionalni okvir na splošno vzpostavljen, vendar nekateri vidiki niso skladni z evropskimi standardi na tem področju. EU je seznanjena z zavezo Ukrajine, da bo posodobila svoj pravni okvir na tem področju. EU poudarja, da si je treba še bolj prizadevati za izvrševanje sodb Evropskega sodišča za človekove pravice na tem področju in za obravnavo priporočil Evropskega odbora za preprečevanje mučenja z uvedbo ukrepov proti prenatrpanosti, slabemu ravnanju s pridržanimi in obsojenci ter slabim razmeram v zaporih in centrih za pridržanje.

EU ugotavlja, da pravni okvir za **varstvo podatkov** ni v celoti usklajen s pravnim redom EU. EU poudarja, da se mora Ukrajina v celoti uskladiti s splošno uredbo o varstvu podatkov in direktivo o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj. EU poudarja pomen hitrega sprejetja osnutkov zakonov o varstvu osebnih podatkov ter o nacionalni komisiji za varstvo osebnih podatkov in dostop do javnih informacij. Institucionalne zmogljivosti je treba znatno razširiti, da bodo skladne s pristojnostmi, ki jih ima agencija za varstvo podatkov v skladu s pravnim redom EU.

EU ugotavlja, da pravni in institucionalni okvir Ukrajine na področju **svobode izražanja** še ni povsem usklajen s pravnim redom EU in evropskimi standardi. EU je seznanjena z načrti Ukrajine za uskladitev s pravnim redom EU na področju strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti, z evropskim aktom o svobodi medijev in aktom o digitalnih storitvah. EU poudarja, da bi si morala Ukrajina še naprej prizadevati za popolno neodvisnost medijskega regulatorja, ukrajinskega nacionalnega sveta za televizijo in radiodifuzijo. EU poudarja tudi pomen zaščitnih ukrepov za neodvisno delovanje javnih medijev in pravil o dodeljevanju državnega oglaševanja, hitre in učinkovite uporabe ukrepov in zaščitnih ukrepov za varnost in neodvisnost novinarjev, spoštovanja njihove vloge obveščanja javnosti, prevzemanja odgovornosti za vsakršno ustrahovanje ali nadlegovanje novinarjev, izvajanja ukrepov v podporo lokalnim javnim medijem ter ustreznega in doslednega pristopa k dostopu novinarjev do informacij, tudi v času vojnega stanja. EU poudarja, da bi bilo treba nemudoma izvesti reforme medijev, da bi zmanjšali tveganje za ponovni pojav monopolnih ali oligarhičnih struktur. EU je seznanjena z načrtom Ukrajine za izvajanje časovnega načrta za podporo ponovni vzpostavitvi pluralističnega, preglednega in neodvisnega povojnega medijskega prostora po prenehanju ali preklicu vojnega stanja.

Kar zadeva **enakost spolov in nediskriminacijo**, kjer je Ukrajina že dosegla delno uskladitev s pravnim redom EU, je EU seznanjena z načrti te države, da zagotovi uskladitev tudi z direktivami EU o minimalnih standardih za organe za enakost. EU poudarja, da si je treba prizadevati za uskladitev pravnega okvira za boj proti sovražnemu govoru in kaznivim dejanjem iz sovraštva z okvirnim sklepom o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazenskopravnimi sredstvi. EU je seznanjena z načrtom Ukrajine, da ustrezno spremeni svoj kazenski zakonik in zakonik o kazenskem postopku. EU ugotavlja, da pravni okvir za nediskriminacijo ni jasen glede področja uporabe (področij) zaščite pred diskriminacijo, vendar ugotavlja, da namerava Ukrajina okrepiti svojo zakonodajo, vključno z ukrepi za preprečevanje diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete in boj proti njej, ter spremeniti svojo zakonodajo o brezplačni pravni pomoči za žrtve takih kaznivih dejanj. EU pozdravlja načrt Ukrajine, da bo v skladu s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 1. junija 2023 sprejela zakon o uvedbi instituta registriranega partnerstva (vključno z istospolnim partnerstvom). EU poudarja, da je treba nacionalno pravo v celoti uskladiti z zakonodajo EU na področju enakosti in nediskriminacije. EU je seznanjena z načrti Ukrajine, da zagotovi popolno uskladitev s pravnim redom EU na področju enakosti spolov ter boja proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, predvsem zato, da bi učinkovito obravnavala vse oblike nasilja na podlagi spola in nasilja v družini ter povečala razpoložljivost in trajnostnost specializiranih podpornih storitev za žrtve nasilja. EU poudarja, da je treba izboljšati izvajanje zakonodaje o boju proti diskriminaciji in sovražnemu govoru ter izvršilne zmogljivosti uradnikov organov odkrivanja in pregona in parlamentarnega komisarja za človekove pravice. EU spodbuja Ukrajino, naj zagotovi zbiranje podatkov o nasilju nad ženskami in nasilju v družini ter o diskriminaciji, razčlenjeno po predsodkih in vrstah kaznivih dejanj. EU je seznanjena z načrti Ukrajine za izboljšanje sistema za spremljanje in evidentiranje kaznivih dejanj zaradi nestrpnosti na podlagi spolne identitete in spolne usmerjenosti ter za izboljšanje sistematičnega zbiranja in analiziranja podatkov o neenakostih med spoloma.

EU ugotavlja, da Ukrajina sprejema ukrepe za nadaljnje uresničevanje pravic **invalidov**, vključno z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev, ter izvaja celovito strategijo za zagotovitev napredka pri deinstitucionalizaciji. EU poudarja, da so potrebna prizadevanja za izvajanje evropskih in mednarodnih standardov na tem področju, vključno s Konvencijo ZN o pravicah invalidov, ter za nadaljnjo uskladitev s pravnim redom EU. EU Ukrajino poziva tudi, naj nadaljuje prehod na sistem za ocenjevanje invalidnosti, ki bo temeljil na človekovih pravicah.

EU je seznanjena z načrtom Ukrajine, da ohrani in okrepi varstvo **otrokovih pravic** na spletu in drugje z nadaljnjim usklajevanjem s pravnim redom EU in evropskimi standardi o otrokom prijaznem pravosodju ter krepitvijo mehanizma socialne zaščite za otroke in zagotavljanjem pravice otrok do vzgoje v varnem okolju. EU ugotavlja, kako pomembno je, da Ukrajina doseže odločilen napredek pri vzpostavitvi integriranega sistema za zaščito otrok in deinstitucionalizaciji otrok zunaj starševske oskrbe in invalidnih otrok ter pri zagotavljanju prehoda na oskrbo v družini ali skupnosti, tudi zaradi priprav na vrnitev otrok, razseljenih zaradi vojne agresije Rusije, vključno s tistimi, ki jih je Rusija nezakonito deportirala ali preselila. Za to je treba zagotoviti tudi razpoložljivost kakovostnih, razčlenjenih in posodobljenih podatkov o otrocih v ustanovah.

EU je seznanjena z zavezo Ukrajine, da bo okrepila usklajenost s pravnim redom EU na področju procesnih pravic osumljenih in obdolženih oseb v kazenskem postopku. Kar zadeva pravice žrtev kaznivih dejanj, je EU seznanjena z načrtom Ukrajine, da sprejme zakon o odškodnini žrtvam nasilnih kaznivih dejanj, in jo poziva, naj sprejme nadaljnje zakonodajne ukrepe za uskladitev z direktivo o pravicah žrtev, predvsem glede vprašanj, povezanih z individualno oceno žrtev in razpoložljivostjo posebnih zaščitnih ukrepov, tudi za otroke, ki so žrtve kaznivih dejanj.

EU ugotavlja, da je ukrajinski pravni okvir na splošno skladen z evropskimi standardi o pravicah **pripadnikov narodnih manjšin**. EU poudarja, da bi ga bilo treba po koncu vojnega stanja dodatno pregledati glede na evropske standarde, da bi posameznim narodnim manjšinam v njihovih posebnih okoliščinah v celoti zagotovili pravice manjšin. EU poziva Ukrajino, naj še naprej sodeluje v smiselnih posvetovanjih s predstavniki narodnih manjšin ter odgovornim organom zagotovi ustrezna sredstva in krepitev zmogljivosti. V zvezi s tem je EU seznanjena z načrtom Ukrajine za okrepitev zmogljivosti parlamentarnega komisarja za človekove pravice za sledenje informacijam o pravicah pripadnikov narodnih manjšin (skupnosti) ter ugotavljanje dejstev o diskriminatornih ukrepih in praksah. EU spodbuja Ukrajino, naj posodobi podatke iz popisa iz leta 2001. EU poudarja, da bi se moral svet narodnih manjšin nadalje razviti v predstavniško telo za dialog z ukrajinskimi oblastmi o politikah, ki vplivajo na narodne manjšine.

EU poudarja, da mora Ukrajina zagotoviti popolno uskladitev svojega zakonodajnega okvira s pravnim redom EU, da bi ob pristopu zagotovila popolno uresničevanje **državljskih pravic EU**.

4. Poglavje 24 – Pravica, svoboda in varnost

EU ugotavlja, da ukrajinski pravni okvir na področju **boja proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu** ter sodelovanja na področju odkrivanja in pregona še ni povsem usklajen s pravnim redom EU. EU poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za oblikovanje pravnega in strateškega okvira v skladu z rezultati nacionalne ocene ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) ter za vzpostavitev institucionalnih zmogljivosti za izvajanje tega okvira, predvsem v zvezi s policijskim delom na podlagi obveščevalnih podatkov, upravljanjem in analizo informacij ter medagencijskim sodelovanjem. EU spodbuja Ukrajino, naj zagotovi ustrezno izvajanje krovne strateškega načrta za reformo sektorja odkrivanja in pregona za obdobje 2023–2027 in ustreznega akcijskega načrta za njegovo izvajanje. EU nadalje poziva Ukrajino, naj določi jasno razmejitev preiskovalnih pristojnosti med preiskovalnimi organi v predkazenskem postopku in postopno uvede elektronski sistem za vodenje zadev. EU poziva Ukrajino, naj okrepi splošno strateško in operativno usklajevanje hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala ter posodobi zakonodajo o zaščiti prič in kriminalističnih obveščevalnih podatkih. EU poudarja, da mora Ukrajina okrepiti neodvisnost in integriteto ter zagotoviti zadostna sredstva organov odkrivanja in pregona ter uvesti pregledne in na dosežkih temelječe postopke zaposlovanja in izbora za vodstvene položaje organov odkrivanja in pregona ter državnih tožilcev. Ukrajina mora sprejeti in izvajati celovit reformni zakon državnega preiskovalnega urada po vzoru ukrajinskega urada za gospodarsko varnost s smiselnim sodelovanjem neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji. EU poudarja, da sodelovanje Ukrajine na področju odkrivanja in pregona in pravosodja z državami članicami EU, Cepolom, Europolom, Eurojustom in Evropskim javnim tožilstvom (EJT) ter zelo dejavno sodelovanje v EMPACT prinašata pozitivne rezultate. EU ugotavlja, da bi bilo treba ta prizadevanja še okrepiti. Ukrajina tudi dejavno sodeluje z Eurojustom v okviru skupne preiskovalne skupine za domnevne najhujše mednarodne zločine, storjene v Ukrajini, in z Mednarodnim centrom za pregon kaznivega dejanja agresije proti Ukrajini (ICPA) ter je na centralni ravni Evropskega javnega tožilstva imenovala tudi uradnika za zvezo.

EU poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za utrditev rezultatov pri preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah na vseh področjih hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala, vključno s pranjem denarja. EU ugotavlja, da mora biti odziv organov odkrivanja in pregona na organizirani kriminal, predvsem preiskovanje kriminalnih mrež z visokim tveganjem, bolj proaktiven in sistematičen. EU poudarja tudi, da bi morala Ukrajina pokazati verodostojno in sistematično prakso izvajanja finančnih preiskav pri obravnavanju hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala, vključno s pranjem denarja, ki bi vodile v povečanje zasegov in zaplemb premoženja. EU spodbuja Ukrajino, naj ne le poveča uporabo finančnih preiskav, temveč tudi razvije svoje zmogljivosti za reševanje zapletenih finančnih primerov. Ukrajina bi morala zagotoviti, da je ustrezna zakonodaja o preiskovanju in inkriminaciji pranja denarja in financiranja terorizma usklajena s pravnim redom EU in mednarodnimi standardi, kot so standardi Projektne skupine za finančno ukrepanje in odbora Moneyval. EU je seznanjena z zavezo Ukrajine, da bo okrepila zmogljivosti za zamrznitev in zaplembo sredstev, ter jo poziva, naj okrepi ustrezno zakonodajo ter reformira svoj sistem povrnitve in upravljanja sredstev, vključno z učinkovito reformo nacionalne agencije za odkrivanje, izsleditev in upravljanje sredstev, pridobljenih s korupcijo in drugimi kaznivimi dejanji (ARMA) v skladu z načrtom za Ukrajino.

EU poziva Ukrajino, naj sprejme vso potrebno zakonodajo in izvedbene ukrepe, da bi se v celoti uskladila s pravnim redom EU na področju **kibernetske kriminalitete**, ter pristopi k drugemu dodatnemu protokolu k Budimpeški konvenciji za učinkovit boj proti kibernetski kriminaliteti. Ukrajina bi morala tudi doseči dobre rezultate pri preprečevanju in zatiranju kibernetske kriminalitete ter v ta namen okrepiti človeške zmogljivosti akterjev nacionalnega sistema kibernetske varnosti.

EU je seznanjena z načrtom Ukrajine, da bo svoj regulativni okvir v celoti uskladila z mednarodnimi standardi in pravnim redom EU v zvezi s **spolno zlorabo otrok, tudi na spletu**, in okrepila svoje splošne zmogljivosti, ter Ukrajino poziva, naj posebno pozornost nameni zaščiti in preprečevanju (vključno s preprečevanjem ponovne viktimizacije) spolne zlorabe otrok na spletu in drugje.

EU ugotavlja, da je v Ukrajini veliko kosov strelnega orožja, tudi med civilisti, in to državo poziva, naj prepreči nezakonito posedovanje **strelnega orožja ter osebne in lahkega orožja (SALW) ter trgovino z njim** in se bori proti njima. EU poziva Ukrajino, naj v celoti operacionalizira svojo nacionalno kontaktno točko za strelno orožje in enotni register orožja. EU poudarja, da bi morala Ukrajina okrepiti prizadevanja za ozaveščanje, obveščanje in izobraževanje o nevarnostih in tveganjih, povezanih z zlorabo in nezakonitim posedovanjem osebne in lahkega orožja (SALW) ter trgovino z njim, pa tudi za zmanjšanje nedovoljenega strelnega orožja z legalizacijo, prostovoljno predajo in onesposobitvijo. EU pozdravlja dejstvo, da namerava Ukrajina pripraviti nacionalni akcijski načrt za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem, ki bo zajemal vsa pomembna področja, in poudarja, da bi bilo treba pred tem pripraviti celovito nacionalno oceno ogroženosti na področju nadzora nad osebnim in lahkim orožjem (SALW).

EU ugotavlja, da je Ukrajina država izvora in tranzita ter ciljna država **trgovine z ljudmi** in da mora okrepiti svoje ukrepe za boj proti njej, s poudarkom na ranljivih osebah in otrocih. EU poudarja, da bi morala Ukrajina svojo zakonodajo o trgovini z ljudmi v celoti uskladiti s pravnim redom EU, vključno z odgovornostjo pravnih oseb za kazniva dejanja trgovine z ljudmi, ter vzpostaviti strožji nadzor nad pravnimi osebami, predvsem tistimi, ki se ukvarjajo z nadomestnim materinstvom in drugimi reproduktivnimi tehnologijami, ter osebami, ki se ukvarjajo z otroki, da bi preprečila in odkrivala primere trgovine z ljudmi. EU ugotavlja, da Ukrajina pripravlja nacionalni akcijski načrt za boj proti trgovini z ljudmi in namerava sprejeti postopke za dodelitev statusa žrtve in zagotoviti pravočasno finančno pomoč žrtvam ter okrepiti mednarodno sodelovanje, da bi zagotovili pravno varstvo in pomoč ukrajinskim žrtvam trgovine z ljudmi v tujini. EU poudarja, da je treba pri vseh preiskavah in pregonih dosledno izvajati pristop, osredotočen na žrtve. EU poudarja, da mora Ukrajina doseči dobre rezultate pri proaktivnih preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah na tem področju.

EU ugotavlja, da ukrajinski pravni okvir na področju drog še ni povsem usklajen s pravnim redom EU, in Ukrajino poziva, naj ga v celoti uskladi. EU ugotavlja, da ukrajinski organi odkrivanja in pregona **na področju drog** dobro **sodelujejo** s sorodnimi organi v državah članicah EU. EU poziva Ukrajino, naj sprejme splošni strateški okvir na področju drog, ki bo obravnaval zmanjšanje ponudbe in povpraševanja ter škodo, povezano z drogami. EU je seznanjena tudi z namero Ukrajine, da bo okrepila in operacionalizirala svoj institucionalni okvir, zlasti z izboljšanjem zmogljivosti nacionalnega observatorija za droge in ustanovitvijo nacionalnega sistema zgodnjega opozarjanja o izmenjavi informacij o novih psihoaktivnih snoveh. EU poudarja, da bo poleg uskladitve zakonodajnega in strateškega okvira s pravnim redom EU ključnega pomena, da Ukrajina dokaže dobre rezultate pri zasegih drog, pregonu in obsodbah v primerih, povezanih z drogami, sistematični zaplembi sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, ter hitrem uničenju zaseženih drog. EU Ukrajino poziva tudi, naj v tesnem sodelovanju z Agencijo Evropske unije za droge (EUDA) dodatno izboljša zbiranje podatkov o vseh kazalnikih, povezanih z drogami, ter okrepi operativno sodelovanje v boju proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami, tudi v okviru EMPACT in z Europolom.

EU ugotavlja, da ukrajinski pravni okvir na področju **boja proti terorizmu** še ni povsem usklajen s pravnim redom EU. EU poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za inkriminacijo kaznivih dejanj, povezanih s terorizmom, financiranja terorizma in pranja denarja. EU ugotavlja, da obstaja odločenost za sprejetje sprememb, potrebnih za uskladitev z zakonodajo o predhodnih sestavinah za eksplozive, terorističnih spletnih vsebinah in zaščiti kritične infrastrukture. EU poziva Ukrajino, naj sprejme strateški okvir za preprečevanje radikalizacije in nasilnega ekstremizma, ter ugotavlja, da je Ukrajina odločena imenovati osrednji subjekt, odgovoren za usklajevanje preprečevanja radikalizacije in nasilnega ekstremizma, in tako izboljšati svoj institucionalni okvir. EU ugotavlja, da je Ukrajina odločena okrepiti odpornost **kritične infrastrukture**, kar namerava storiti z nadaljnjim usklajevanjem s pravnim redom EU, jasno opredelitvijo pristojnih organov in njihovih pooblastil, vzpostavitev enotne kontaktne točke za usklajevanje zadev, povezanih z odpornostjo kritičnih subjektov, ter krepitevijo mednarodnega sodelovanja.

EU ugotavlja, da so temeljna načela **pravosodnega sodelovanja v kazenskih, civilnih in gospodarskih zadevah** v Ukrajini zapisana v njeni zakonodaji, vendar sta potrebna nadaljnja uskladitev s pravnim redom EU in njegovo izvajanje, za kar bodo potrebne ustavne spremembe, ki bodo omogočale izročitev ukrajinskih državljanov. EU poudarja, da se je Ukrajina pripravljena posvetiti izvajanju in pravilni uporabi ustreznih mednarodnih dogovorov, zlasti haaških konvencij. EU poziva Ukrajino, naj okrepi svoje upravne zmogljivosti, da bi izpolnila zahteve EU glede pravosodnega sodelovanja v kazenskih, civilnih in gospodarskih zadevah ter zagotovila učinkovito sodelovanje z Eurojustom in EJT.

EU ugotavlja, da je Ukrajina ratificirala **Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča**. EU poudarja, da je uvedba določb Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča v pravni sistem Ukrajine ključna za to, da se znotraj njenega pravosodnega sistema izboljša izvrševanje kazenske pristojnosti nad odgovornimi za **kazniva dejanja po mednarodnem pravu**. EU nadalje ugotavlja, da je Ukrajina sprejela prvi zakon o spremembi svojega kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku v povezavi z ratifikacijo Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. EU poziva Ukrajino, naj v okviru sistemskih in dolgoročnih prizadevanj za reforme sprejme vse potrebne ukrepe za popolno harmonizacijo svojega pravnega reda z Rimskim statutom.

EU ugotavlja, da mora Ukrajina na področju **migracij** določiti in izvajati jasne mehanizme usklajevanja med državnimi organi, ki so vključeni v upravljanje migracij, ter zlasti razviti mehanizem za usklajevanje med agencijami v primeru migracijske krize. EU poziva Ukrajino, naj v zvezi s tem dokonča reformo državne službe za migracije. EU je seznanjena, da Ukrajina namerava sprejeti potrebne spremembe na področju zakonitih migracij, da bi se uskladila z zakonodajo o enotnem dovoljenju za delo in prebivanje za državljane tretjih držav (vključno s sezonskimi delavci), z nekaterimi določbami o združitvi družine in rezidentih za daljši čas, s pravili o pogojih za vstop in prebivanje visokokvalificiranih delavcev na podlagi modre karte EU ter študentov in raziskovalcev, pa tudi s pravili o osebah, premeščenih znotraj podjetja. EU je seznanjena tudi z načrtom Ukrajine za uskladitev z ustreznim pravnim redom EU na področju nedovoljenih migracij, zlasti v zvezi s tihotapljenjem migrantov, in Ukrajino poziva, naj sprejme spremembe za uskladitev z direktivo o sankcijah zoper delodajalce. EU poudarja, da je treba povečati finančne, človeške in tehnične vire na področju migracij, zlasti za boljše preprečevanje in obvladovanje nedovoljenih migracij. EU Ukrajino poziva, naj zagotovi ustrezne sprejemne zmogljivosti in uporablja postopke vračanja v skladu s pravnim redom EU.

EU Ukrajino poziva, naj se v celoti uskladi s pravnim redom EU na področju **azila**, zlasti kar zadeva zgodnje prepoznavanje kategorij oseb v ranljivem položaju in zagotavljanje pravic oseb, ki prosijo za azil. EU Ukrajino poziva tudi, naj okrepi svoje zmogljivosti, potrebne za pripravljenost na povečanje števila prosilcev za azil in beguncev, ter namenske državne organe, tudi z dodelitvijo ustreznih sredstev.

EU ugotavlja, da **vizumska politika** Ukrajine še ni v celoti usklajena z vizumsko politiko EU, in jo poziva, naj pri postopnem usklajevanju že upošteva vizumski pravni red EU, s čimer bo dokazala svojo zavezanost popolni uskladitvi. EU Ukrajino poziva tudi, naj se v celoti uskladi s seznamom držav, za katere velja vizumska obveznost, pri čemer naj se osredotoči zlasti na države, ki predstavljajo tveganje nedovoljenih migracij ali varnostno tveganje za EU. EU nadalje ugotavlja, da bodo zaradi uskladitve z vizumskim informacijskim sistemom (VIS) potrebne dodatne tehnične prilagoditve ukrajinskih informacijskih sistemov, ki pa se lahko izvedejo po pristopu.

EU je v zvezi s **schengenskimi in zunanjimi mejami** seznanjena z dejstvom, da Ukrajina dobro in stalno sodeluje z agencijo Frontex na področju varovanja meja in usposabljanja. EU Ukrajino poziva, naj to sodelovanje še naprej pogloblja. EU Ukrajino poziva tudi k nadaljnjemu delu v zvezi z izvajanjem učinkovitega in uspešnega sistema za upravljanje meja v skladu z evropsko metodologijo integriranega upravljanja meja. EU opozarja, da bodo bistveni deli schengenskega pravnega reda, kar zajema tudi odsotnost kontrol na notranjih mejah, odvisni od tega, kako bo Ukrajina izpolnjevala dodatne objektivne zahteve, kar bo preverjeno v okviru schengenskega ocenjevalnega mehanizma. EU je seznanjena z zavezo Ukrajine, da sprejme schengenski akcijski načrt za pripravo na pridružitvev schengenskemu območju.

V zvezi s **ponarejanjem eura** EU ugotavlja, da bi morala Ukrajina okrepiti medagencijsko sodelovanje v zvezi z inkriminacijo ponarejanja denarja, in je seznanjena s tem, da Ukrajina namerava okrepiti urad za gospodarsko varnost. EU Ukrajino poziva tudi, naj ratificira in izvaja ženevsko konvencijo o preprečevanju ponarejanja denarja.

5. Gospodarska merila

EU ugotavlja, da je Ukrajina odločena postati **delujoče tržno gospodarstvo**. EU poudarja, da še vedno obstaja notranje soglasje o temeljih gospodarske politike, vključno z zavezanostjo fiskalni vzdržnosti, makrofinančni stabilnosti in uporabi tržnih načel. EU ugotavlja, da je neupravičena agresija Rusije povzročila izjemen pritisk na gospodarsko dejavnost. EU ugotavlja tudi, da je kljub določenemu napredku v zadnjih letih učinkovitost delovanja tržnega gospodarstva zaradi krhkega poslovnega okolja, visokih ravni neformalnega poslovanja ter nizkih ravni dostopa do financiranja in inovacij še vedno omejena. EU poziva Ukrajino, naj sistematično in temeljito preuči uresničevanje političnih priporočil EU iz širitvenih svežnjev in zavez iz načrta za Ukrajino, ki ji bodo pomagale izpolniti gospodarska merila in se boriti proti neformalni ekonomiji. EU spodbuja Ukrajino, naj izpolni svoje zaveze v okviru programov MDS in do vseh drugih mednarodnih organizacij, ki bi Ukrajino podprle pri izpolnjevanju gospodarskih meril.

EU ugotavlja, da Ukrajina napreduje pri **soočanju s konkurenčnimi pritiski in tržnimi silami v Uniji**. Kljub še nepremoščenim vrzelim in izjemno zahtevnim okoliščinam, ki so posledica namernih napadov Rusije na ukrajinsko energetske in prometno infrastrukturo, EU z zadovoljstvom ugotavlja, da si Ukrajina močno prizadeva za ohranitev svoje energetske in prometne infrastrukture ter za napredek pri digitalizaciji gospodarstva in kakovosti izobraževanja. EU poudarja, da je treba nadaljevati naložbe na vseh področjih fizične infrastrukture ter jih podpreti z boljšim upravljanjem javnih naložb in reformami upravljanja. EU poziva Ukrajino, naj izboljša svojo produktivnost in konkurenčnost, ki ju trenutno ovirajo pomanjkanje delovne sile in vztrajno nizka vlaganja v raziskave in razvoj ter inovacije.

EU poziva Ukrajino, naj zagotovi odgovorno korporativno upravljanje zasebnih podjetij in podjetij v državni lasti, tako da jasno določi odgovornost odborov pri izvajanju politik obvladovanja tveganj, tudi na področju boja proti korupciji. EU poziva Ukrajino, naj prepreči tveganje ponovnega pojava oligarhičnih ali monopolnih struktur v sektorjih, ki so v postopku privatizacije.

6. Poglavje 5 – Javna naročila

EU ugotavlja, da ukrajinski sistem javnih naročil še ni povsem usklajen s pravnim redom EU. EU poziva Ukrajino, naj zagotovi spoštovanje načela enakega obravnavanja gospodarskih subjektov EU in Ukrajine v celotnem sistemu javnih naročil, tudi kar zadeva klasične sektorje in sektorje javnih storitev, koncesije in javno-zasebna partnerstva ter javna naročila za obrambo. V zvezi s **klasičnim sektorjem in sektorjem javnih storitev** EU poziva Ukrajino, naj revidira področje uporabe zakonodaje, izključitve iz nje, razloge za uporabo postopka s pogajanji, opredelitve in mešana javna naročila, oceno vrednosti, merila za izbor in dodelitev, metode javnega naročanja ter spremembe in prekinitve pogodb. EU ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena na področju **koncesij in javno-zasebnih partnerstev**, ter jo poziva, naj revidira določbe o lokalizaciji – zlasti zahteve glede sedeža –, opredelitvi, izbiri in izključitvi gospodarskih subjektov ter omejitvi operativnega tveganja za zasebno stranko. EU poudarja, da mora Ukrajina izboljšati svojo zakonodajo o **javnih naročilih na področju obrambe in varnosti**, zagotoviti neodvisnost obeh agencij za javna naročila, odpraviti pomanjkljivosti v zvezi z neustrezno opredelitvijo javnih naročnikov, dejstvom, da nekateri postopki, merila in zahteve za kvalifikacijo gospodarskih subjektov sploh niso predvideni, nepopolnimi določbami o sklepanju pogodb s podizvajalci in pomanjkanjem posebnih mehanizmov pregleda, povezanih z obrambo.

EU je seznanjena, da je Ukrajina do neke mere pripravljena v smislu **zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje** na področju javnih naročil. EU poudarja, da ima Ukrajina omejeno razpoložljivost človeških in finančnih virov za upravljanje sistema javnih naročil, hkrati pa ohranja zadostne zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje postopkov javnega naročanja, zlasti uporabe elektronskega sistema javnega naročanja. EU poziva Ukrajino, naj poveča preglednost svojega sistema javnih naročil z občutnim zmanjšanjem števila razpisnih postopkov zunaj elektronskega sistema javnih naročil, uvede jasna pravila za uporabo necenovnih meril ter izboljša metode za opredelitev zahtev za predrazpisno fazo in metodologij za izračun stroškov. EU poziva Ukrajino, naj dodatno izboljša učinkovitost organa za nadzor in spremljanje.

EU ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena s pravnim redom EU na področju **pravnih sredstev**. EU poziva Ukrajino, naj revidira svojo zakonodajo, da bi odpravila nedoslednosti v zvezi z roki za vložitev pritožb in obdobji mirovanja, ki negativno vplivajo na učinkovitost pritožbenega sistema. EU poudarja, da mora Ukrajina revidirati svojo zakonodajo o pravnih sredstvih, ki zajema koncesije in javno-zasebna partnerstva, poenostavljena javna naročila in neposredne pogodbe, sklenjene zunaj elektronskega sistema javnih naročil, ter poskrbeti za nadaljnjo usklajenost s pravnim redom EU. EU poudarja, da bi si Ukrajina morala še naprej prizadevati za izboljšanje upravnih zmogljivosti svojega odbora za boj proti monopolu. EU ugotavlja, da Ukrajina še naprej razvija svoj sistem za upravljanje elektronskih pritožb, tudi kar zadeva objavljane odločitve javnih naročnikov o ponudbah v primeru preklica. EU poziva Ukrajino, naj dodatno okrepi zmogljivosti upravnega sodišča, pristojnega za pritožbe.

EU poudarja, da mora Ukrajina okrepiti **integriteto** javnih naročil, in sicer z izboljšanjem ocen protikorupcijskega tveganja, notranjega in zunanjega nadzora ter mehanizmov izvrševanja in revizije. EU poziva Ukrajino, naj zagotovi, da bo v zakonodaji o javnih naročilih jasno določila zahteve glede preglednosti in integritete, ter sprejme in izvaja protikorupcijsko strategijo, prilagojeno javnemu naročanju.

7. Poglavlje 18 – Statistika

EU ugotavlja, da **statistična infrastruktura** Ukrajine še ni povsem usklajena s pravnim redom EU. EU poziva Ukrajino, naj sektorju statistike dodeli ustrezna finančna in človeška sredstva, da bi dosegli popolno uskladitev s pravnim redom EU. Ukrajina je prav tako pozvana, naj zagotovi popolno strokovno neodvisnost državnega statističnega urada in drugih pripravljavcev uradne statistike (zlasti narodne banke Ukrajine in ministrstva za finance) ter Eurostatu posreduje vse podatke, ki jih zahteva pravni red EU.

EU ugotavlja, da Ukrajina uporablja nekatere glavne **klasifikacije** EU za pripravo statistike, vendar je treba uvesti tudi novejša različica. EU poziva Ukrajino, naj zagotovi nadaljnje potrebno delo v zvezi s statističnimi registri, da bi zagotovili popolno skladnost s pravnim redom EU.

EU poudarja, da Ukrajina še ni povsem usklajena s pravnim redom EU na področju **statistike** in da jo na vseh področjih čaka še veliko dela. EU poziva Ukrajino, naj skuša doseči nadaljnji napredek na vseh področjih statistike, da bi dosegli popolno usklajenost.

8. Poglavlje 32 – Finančni nadzor

EU ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena s standardi EU o **notranjem nadzoru javnih financ**, in jo poziva, naj zagotovi učinkovitejše izvajanje, zlasti kar zadeva preneseno odgovornost vodstvenih kadrov in obvladovanje tveganj. EU poudarja, da je treba okrepiti zmogljivosti funkcije notranje revizije, in Ukrajino poziva, naj pojasni tudi vlogo državne revizijske službe.

EU ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena s pravnim redom EU na področju zunanje revizije. EU poudarja, da mora Ukrajina okrepiti politično, finančno in upravno neodvisnost ter mandat svoje računovodske zbornice v skladu z zahtevami Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI). EU poziva Ukrajino, naj izboljša sodelovanje med računovodsko zbornico in vrhovno rado, da bi okrepila nadzor nad državnim proračunom. Revizijsko delo je treba izboljšati s poudarkom na njegovem učinku in z namenom uskladitve z mednarodnimi standardi.

EU poziva Ukrajino, naj nacionalno zakonodajo v celoti uskladi z direktivo EU o boju proti goljufijam, ki škodijo **finančnim interesom EU**, in sicer z dopolnitvijo kazenskega prava.

EU poziva Ukrajino, naj formalno vzpostavi in okrepi sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi v zvezi z **zaščito eura pred ponarejanjem**, in ugotavlja, da Ukrajina še ni povsem usklajena s pravnim redom EU na tem področju.

* * *

Glede na trenutno stanje pripravljenosti Ukrajine in pod pogojem, da se bo država še naprej uspešno prilagajala pravnemu redu EU in ustreznim evropskim standardom iz sklopa 1 ter jih tudi izvajala, EU ugotavlja, da bi bilo treba izpolniti naslednja *vmesna merila*, preden se lahko v okviru pogajalskega procesa sprejmejo naslednji koraki v tem sklopu:

- *na horizontalni ravni za sklop 1* Ukrajina zagotavlja natančno in stalno spremljanje doslednega izvajanja časovnih načrtov za pravno državo, reformo javne uprave in delovanje demokratičnih institucij s trdnim in večdisciplinarnim mehanizmom nadzora, pri čemer posebno pozornost namenja ustreznosti človeških in finančnih virov, institucionalnim zmogljivostim, spoštovanju določenih rokov ter aktivnemu in smiselnemu dialogu s civilno družbo.

Poglavje 23 – Pravosodje in temeljne pravice

Ukrajina še naprej izvaja celovito reformo pravosodja ter izboljšuje nepristranskost, neodvisnost, odgovornost, kakovost in učinkovitost pravosodnega sistema v skladu s pravnim redom EU in evropskimi standardi. Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- okrepila neodvisnost, integriteto, status in institucionalne zmogljivosti pravosodnih in tožilskih upravnih ter avtonomnih organov, tudi v zvezi z zapolnitvijo prostih delovnih mest ter doseganjem oprijemljivega napredka pri optimizaciji pravosodnega upravljanja, upravljanja sodišč in tožilske službe z namenom povečanja njihove učinkovitosti;

- nadalje okrepila strukturno neodvisnost, integriteto in odgovornost na vseh ravneh sodstva, zlasti z izboljšanjem izbirnih postopkov, ki temeljijo na dosežkih; revizijo postopkov preverjanja integritete za vrhovno sodišče in druge sodnike višjih sodišč ter izbirnih postopkov za vrhovno sodišče in takojšnjo razširitvijo izbirne komisije za člane ukrajinske višje kvalifikacijske komisije za sodnike (HQCJ) ob smiselnem sodelovanju neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji; zagotovitev preglednejšega postopka za izbor in razrešitev generalnega državnega tožilca in tožilcev na visoki ravni, ki bo temeljil na dosežkih; odpravo določb, ki omogočajo imenovanje in premestitev tožilcev na regionalna tožilstva in generalno državno tožilstvo brez natečaja ter generalnemu državnemu tožilstvu podeljujejo pravico do dostopa do vsega gradiva v predkazenskem postopku; izboljšanjem postopka preverjanja že imenovanih sodnikov s sodelovanjem sveta za javno integriteto in potrjevanjem tožilcev; odpravljanjem zaostankov v disciplinskih zadevah ter izboljšanjem disciplinskih ukrepov in orodij za preprečevanje korupcije ter njihovega izvrševanja, vključno z izjavami o integriteti, kar bo znatno pospešilo izvajanje preglednega naključnega dodeljevanja zadev;
- izboljšala kakovost pravosodja, tudi z zagotovitvijo večjega števila sodnikov in podpornega osebja, z uvedbo učinkovitega sistema rednega ocenjevanja uspešnosti za sodnike in tožilce na podlagi jasnih in objektivnih pravil in ocenjevalnih meril, z reformo odvetniške zbornice ter nadaljnjo reformo dostopa in kakovosti pravnega izobraževanja ter začetnega in nadaljnega usposabljanja za sodnike in tožilce;

- povečala učinkovitost in uspešnost sodišč in tožilcev, tudi z izboljšanjem zakonodaje o postopku ustavnega sodišča, z zagotavljanjem sklepčnosti ustavnega sodišča in pravočasnim imenovanjem mednarodno preverjenih kandidatov, ob upoštevanju ustreznih priporočil Beneške komisije, z razširitvijo uporabe alternativnega reševanja sporov, z izboljšanjem sistema brezplačne pravne pomoči in izvrševanja sodnih odločb, vključno s sprejetjem konkretnih ukrepov za postopno odpravo zakonodajnih moratorijev, s spodbujanjem digitalizacije pravosodnega sistema in ustanovitvijo novega upravnega sodišča na podlagi zanesljivega in verodostojnega izbora sodnikov ob smiselnem sodelovanju neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji.

Ukrajina doseže znaten nadaljnji napredek pri boju proti korupciji in njenem preprečevanju.

Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- napredovala ter dosledno in kontinuirano izvajala protikorupcijske pravne in strateške okvire, vključno z znatno postopno uskladitvijo s pravnim redom EU ter izvajanjem ustreznih priporočil skupine GRECO, OECD in OVSE/ODIHR, z učinkovitim usklajevanjem, pripravo proračuna, spremljanjem in ocenjevanjem;
- okrepila neodvisnost, učinkovitost mandata in operativno zmogljivost specializiranih protikorupcijskih institucij (za preprečevanje in za zatiranje korupcije), vključno z razširitvijo pristojnosti ukrajinskega nacionalnega protikorupcijskega urada (NABU) na vse javne položaje z visokim tveganjem in podelitvijo potrebnih pooblastil specializiranemu protikorupcijskemu tožilstvu (SAPO) za začetek kazenskih postopkov proti poslancem brez predhodne odobritve generalnega državnega tožilca;

- okrepila učinkovitost okvira za preprečevanje korupcije z nadaljnjim napredkom pri razvoju in izvrševanju pravnih in političnih okvirov v zvezi s prijavi premoženjskega stanja, zaščito žvižgačev, nasprotjem interesov, lobiranjem, financiranjem političnih strank/volilnih kampanj, vključno z učinkovitimi, sorazmernimi in dovolj odvračilnimi sankcijami v primeru kršitev;
- dosegla oprijemljiv napredek pri doseganju dobrih rezultatov pri preiskavah, pregonu in obsodbah v primerih korupcije, zlasti pravnomočnih obsodbah na visoki ravni, ter povečala število in skupno vrednost zaseženega, zamrznjenega in zaplenjenega premoženja, vključno s črtanjem določbe o samodejnem zaprtju kazenskih zadev zaradi izteka rokov za predhodno preiskavo iz zakonodaje in s pregledom obstoječih rokov;
- izboljšala vključevanje oprijemljivih ukrepov za boj proti korupciji z ocenami tveganja in sistemskimi ukrepi za integriteto v sektorjih, ki so najbolj izpostavljeni korupciji.

Ukrajina nadalje krepi varstvo temeljnih pravic v praksi. Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- okrepila izvajanje pravnega in političnega okvira za temeljne pravice in njihovo uveljavljanje v praksi, zlasti z večjo zmogljivostjo neodvisnih institucij za temeljne pravice in pripravo na ponovno vzpostavitev temeljnih pravic in svoboščin po koncu vojnega stanja;
- nadaljevala reformo zaporov in prostorov za pridržanje, vključno z izboljšanjem razmer, ter sprejela ukrepe za preprečevanje in obravnavanje primerov slabega ravnanja;
- sprejela in začela izvajati zakonodajo o varstvu podatkov v skladu s pravnim redom EU, vključno z okrepljenimi zmogljivostmi nacionalne komisije za varstvo osebnih podatkov;

- utrdila svobodo izražanja ter svobodo in pluralnost medijev z okrepitevijo neodvisnosti in institucionalne zmogljivosti javnih medijev in medijskega regulatorja ter zaščitnih ukrepov za novinarje;
- zagotovila nadaljnji napredek pri usklajevanju nacionalnega prava s pravnim redom EU na področju enakosti in nediskriminacije, vključno s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 1. junija 2023, ter kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora, pravic invalidov, enakosti spolov in boja proti nasilju na podlagi spola, procesnih pravic osumljenih in obdolženih oseb v kazenskem postopku ter pravic žrtev;
- dosegla napredek pri integriranem sistemu za zaščito otrok in usklajevanju s pravnim redom EU na področju otrokovih pravic ter napredek pri deinstitucionalizaciji otrok zunaj starševske oskrbe in invalidov (odraslih in otrok);
- nadaljevala dosledno izvajanje – v skladu z evropskimi standardi in pogajalskim okvirom – ustreznih zakonov in zavez za varstvo pravic pripadnikov narodnih manjšin, ki so sestavni del revidiranega akcijskega načrta Ukrajine, namenjenega varstvu pravic pripadnikov narodnih manjšin.

Poglavje 24 – Pravica, svoboda in varnost

Ukrajina doseže oprijemljiv napredek v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu. Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- dodatno usklajena s pravnim redom EU na področju boja proti organiziranemu kriminalu, vključno s preiskovanjem in inkriminacijo pranja denarja, ter zamrznitve in zaplembe sredstev;

- dosegla oprijemljiv napredek glede dobrih rezultatov pri preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah na vseh področjih hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (vključno s trgovino z ljudmi in spolno zlorabo otrok, kibernetško kriminaliteto, trgovino s strelnim orožjem, proizvodnjo prepovedanih drog in trgovino z njimi, pranjem denarja ter bojem proti terorizmu);
- dosegla oprijemljiv napredek pri celoviti reformi državnega preiskovalnega urada s smiselnim sodelovanjem neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji;
- zagotovila verodostojno in sistematično prakso uvedbe finančnih preiskav v zvezi s hudimi kaznivimi dejanji in organiziranim kriminalom, vključno s pranjem denarja;
- dosegla oprijemljiv napredek glede dobrih rezultatov pri zasegu in dokončnem odvzemu sredstev ter glede izboljšanja sistema povrnitve in upravljanja sredstev, vključno z okrepitevijo reforme agencije za odvzem premoženjske koristi in upravljanje premoženja ter napredkom pri tej reformi s smiselnim sodelovanjem neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenujejo mednarodni partnerji;
- dosegla oprijemljiv napredek pri razbijanju mrež trgovine z ljudmi ter preprečevanju nedovoljenega posedovanja strelnega orožja in trgovine z njim ter boju proti njima, vključno z operacionalizacijo nacionalne kontaktne točke za osebno in lahko orožje;
- okrepila svoj institucionalni okvir, zlasti z jasnejšo opredelitvijo pristojnosti organov odkrivanja in pregona ter krepitevijo njihove neodvisnosti in integritete, operativnih, analitičnih in informacijskih zmogljivosti, sodelovanja med agencijami ter usposabljanja osebja organov odkrivanja in pregona;
- okrepila svoje upravne zmogljivosti, da bi izpolnila zahteve EU glede pravosodnega sodelovanja v kazenskih, civilnih in gospodarskih zadevah ter zagotovila učinkovito sodelovanje z Eurojustom in EJT.

Ukrajina krepi svoja prizadevanja za sodelovanje na področju drog. Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- vzpostavila delujoč nacionalni sistem zgodnjega opozarjanja in mu zagotovila zadostna sredstva ter okrepila nacionalni observatorij za droge ter svojo zakonodajo še bolj uskladila s pravnim redom EU na področju drog in predhodnih sestavin za prepovedane droge ter uničenja drog;
- dosegla oprijemljiv napredek pri doseganju dobrih rezultatov pri zasegih drog, uničenju in zaplembi ustreznega premoženja.

Ukrajina dosega rezultate na področju zakonitih in nedovoljenih migracij in azila ter pri vprašanjih, povezanih s schengenskim pravnim redom in zunanjimi mejami ter vizumsko politiko. Ukrajina bo zlasti izpolnila to vmesno merilo, ko bo:

- bolje usklajena s pravnim redom EU na področju migracij, azila, vizumske politike in upravljanja meja, vključno z nadaljnjo uskladitvijo z evropsko metodologijo integriranega upravljanja meja;
- okrepila svoje institucionalne zmogljivosti, sodelovanje in mehanizme usklajevanja med organi, vključenimi v upravljanje migracij, meja in azila, ter okrepila boj proti nedovoljenim migracijam in tihotapljenju migrantov;
- izboljšala svoj azilni sistem, vključno s postopki, ki zagotavljajo pravico do vložitve prošnje za azil in pravico do pritožbe.

* *

Glede na trenutno stanje pripravljenosti Ukrajine in pod pogojem, da bo država izpolnila vmesna merila na horizontalni ravni in v zvezi s poglavji o pravni državi, EU ugotavlja, da se bodo lahko ta poglavja – če se bo Ukrajina še naprej uspešno prilagajala pravnemu redu EU iz naslednjih poglavij in ga tudi izvajala, ter brez poseganja v kakršne koli dodatne pogoje, določene v nadaljnjih merilih, opredeljenih za sklop 1 – začasno zaprla šele, ko se bo EU strinjala, da so izpolnjena naslednja merila:

Poglavje 5 – Javna naročila

- Ukrajina v celoti uskladi svoj nacionalni pravni okvir s pravnim redom EU v zvezi z vsemi področji javnih naročil, vključno s koncesijami, javno-zasebnimi partnerstvi in javnimi naročili za obrambo, s čimer zagotovi integriteto agencij za javna naročila, ter mednarodnimi sporazumi, ki nekatera javna naročila izvezajo iz pravil o javnih naročilih, v skladu s Pogodbo o delovanju EU, zakonodajo EU o javnih naročilih ter katerimi koli drugimi ustreznimi določbami pravnega reda EU;
- Ukrajina pravočasno pred pristopom vzpostavi ustrezne upravne, operativne in institucionalne zmogljivosti na vseh ravneh ter sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev pravilnega izvajanja in uveljavljanja nacionalne zakonodaje na tem področju. To vključuje dokazane rezultate glede:
  - priprave praktičnih orodij za izvajanje in spremljanje (vključno z upravnimi predpisi, navodili, priročniki in standardno razpisno dokumentacijo);
  - krepitve nadzornih mehanizmov, ki so potrebni za zagotovitev popolnega poznavanja in zanesljivosti sistema, vključno z zagotavljanjem zgodnjih revizij, natančnega spremljanja in večje preglednosti faze izvajanja javnih naročil na podlagi sistematičnih ocen tveganja s prednostno razvrstitvijo kontrol sektorjev in postopkov, ki so najbolj izpostavljeni korupciji in goljufijam, vključno z obrambo, energijo in obnovo;

- učinkovitega delovanja sistema pravnih sredstev, tudi na področju koncesij, javno-zasebnih partnerstev in javnih naročil za obrambo;
- izboljšanih ocen tveganja, zahtev glede preglednosti stroškov, skrbnega pregleda ponudnikov ter mehanizmov izvrševanja za preprečevanje korupcije in nasprotja interesov pri javnih naročilih ter boj proti njima na centralni in lokalni ravni;
- Ukrajina dosega dobre rezultate glede pravičnega in preglednega sistema javnih naročil, ki zagotavlja učinkovito, uspešno in gospodarsko koristno uporabo javnih sredstev, konkurenco in močne zaščitne ukrepe ter druge ukrepe proti korupciji.

Poglavje 18 – Statistika

- Ukrajina predloži ključne makroekonomske podatke (nacionalne račune in statistiko državnih financ/statistiko postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem) v skladu z veljavno metodologijo Evropskega sistema računov (ESR), programom posredovanja ESR, zahtevami glede obveščanja o bruto nacionalnem dohodku in postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem in drugimi ustreznimi zahtevami, skupaj z zahtevanim podrobnim opisom uporabljenih metodologij, Eurostat pa bo že preveril podatke in predložene opise ter potrdil ustrezno uskladitev s pravili EU glede pravočasnosti, popolnosti, skladnosti, preglednosti in natančnosti;
- Ukrajina sprejme časovni načrt za: (i) zapolnitev preostalih vrzeli v vseh preglednicah ESR, (ii) prenos preostalih preglednic iz programa posredovanja ESR, (iii) zapolnitev preostalih vrzeli v informacijah, ki jih je treba zagotoviti skupaj s preglednicami o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, in (iv) izvajanje preostalih metodoloških vprašanj. Eurostat potrdi ustreznost časovnega načrta.

Poglavje 32 – Finančni nadzor

- Ukrajina sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev pravilnega izvajanja regulativnega okvira, ki se uporablja za notranjo kontrolo, vključno s preneseno odgovornostjo vodstvenih kadrov in obvladovanjem tveganj. Institucionalna zmogljivost funkcije notranje revizije je okrepljena, da se zagotovi pravilno izvajanje in izvrševanje nacionalne zakonodaje o notranjem nadzoru javnih financ;
- zagotovljena sta politična, finančna in upravna neodvisnost ter mandat ukrajinske računovodske zbornice v skladu s standardi Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI);
- Ukrajina svojo zakonodajo uskladi s pravnim redom EU na področju boja proti goljufijam in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, ki škodijo finančnim interesom Unije; Ukrajina zagotavlja mandat in operativno zmogljivost za nacionalno usklajevanje boja proti goljufijam, da se zagotovi zadostno in učinkovito usklajevanje dejavnosti za boj proti goljufijam; Ukrajina izvaja učinkovito nacionalno strategijo za boj proti goljufijam za zaščito finančnih interesov EU; Ukrajina dosegla dobre rezultate pri sodelovanju s Komisijo, uradom OLAF in Evropskim javnim tožilstvom (EJT) na področju prijavljenih nepravilnosti in preiskav primerov v zvezi s sredstvi EU;
- Ukrajina svojo zakonodajo uskladi s pravnim redom EU na področju preverjanja pristnosti eurokovancev, ratificira in izvaja ženevsko Mednarodno konvencijo o preprečevanju ponarejanja denarja iz leta 1929.

* *

Spremljanje napredka pri usklajevanju s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter njihovem izvajanju se bo nadaljevalo med pogajanja. EU poudarja, da bo posebno pozornost namenila spremljanju vseh navedenih posameznih zadev, da bi zagotovili ustrezno upravno zmogljivost Ukrajine, njeno zmogljivost za dokončno uskladitev s pravnim redom EU na vseh področjih iz tega sklopa ter nadaljnji napredek pri njegovem izvajanju in izvrševanju. Posebno pozornost je treba nameniti povezavam med tem in drugimi pogajalskimi sklopi. Končna ocena skladnosti ukrajinske zakonodaje s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter sposobnosti te države za izvajanje bo mogoča šele v poznejši fazi pogajanj. EU poziva Ukrajino, da pridružitvenemu svetu poleg vseh informacij, ki jih lahko EU zahteva za pogajanja o tem sklopu in ki jih je treba predložiti na konferenci, redno pošilja podrobne pisne informacije o napredku pri izvajanju pravnega reda EU.

Glede na navedeno bo morala konferenca ponovno obravnavati ta sklop, ko bo primerno.

EU tudi opozarja, da utegnejo biti med 3. junijem 2026 in zaključkom pogajanj sprejeti novi akti pravnega reda EU.